

सर्व शैक्षणिक संस्थामध्ये “ थुंकणे विरोधी ”
मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,
शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.९१/एस.डी.- ४.

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०५ ऑगस्ट, २०२१.

वाचा :- महसूल व वन, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे
आदेश क्रमांक-डीएमयु/२०२०/प्र.क्र.९२/डीआयएसएम-१, दिनांक- २७ मार्च, २०२१.

परिपत्रक :-

राज्यात कोविड -१९ या विषाणूचा प्रादुर्भाव आहे. हा विषाणू हवेच्या माध्यमातून पसरणारा विषाणू आहे. या विषाणूने बाधित झालेल्या व्यक्तीने सार्वजनिक ठिकाणी थुंकल्यामुळे इतर व्यक्तीही प्रभावित होऊ शकतात व प्रसार वाढू शकतो. त्याचप्रमाणे क्षयरोग व यांसारखे अन्य आजारांची लागण इतरत्र थुंकल्यामुळे होऊ शकते.

२. अशा परिस्थितीत विद्यार्थ्यांचे आरोग्य जपणे, त्यांच्या आरोग्याचे रक्षण करणे व त्यांना शिक्षणासाठी निरोगी वातावरण पुरविणे ही शासनाची जबाबदारी आहे. त्यामुळे शाळा परिसरात थुंकल्यामुळे निर्माण होणारे आरोग्यविषयक संसर्ग विद्यार्थ्यांना होऊ नये व विद्यार्थ्यांना कोविड व त्यासारख्या इतर रोगांची लागण होऊ नये या करिता सर्व शैक्षणिक संस्थामध्ये थुंकणे विरोधी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याअनुषंगाने खालील मार्गदर्शक सूचनांची सर्व शाळांनी अंमलबजावणी करावी.

मार्गदर्शक सूचना :-

१. सर्व शैक्षणिक संस्थांच्या (शैक्षणिक संस्था हे सार्वजनिक ठिकाणी असल्यामुळे) परिसरात थुंकण्यास प्रतिबंध करण्यात येत आहे.
२. शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये स्वच्छतेची मुल्ये अंगी रुजण्यासाठी शाळेतील शिक्षकांनी सामाईक प्राथनेअंती तसेच शालेय अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट असलेल्या सार्वजनिक स्वच्छता, वैयक्तिक स्वच्छता या विषयांचे महत्त्व पटवून द्यावे.
३. कोविड-१९ प्रादुर्भावामुळे लॉकडाऊन कालावधीत ऑनलाईन शिक्षणाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचे शिक्षण सुरू आहे. या ऑनलाईन प्लॅटफॉर्मवर वर्ग सुरू होण्यापूर्वी थुंकल्याने होणारे आजाराविषयी माहिती द्यावी व स्वच्छतेची मुल्ये अंगीकारण्यासाठी प्रोत्साहित करावे.
४. शालेय विद्यार्थ्यांना सार्वजनिक ठिकाणी थुंकल्याने निर्माण होणारे आरोग्यविषयक संसर्ग विषयी स्थानिक आरोग्य कर्मचारी यांच्या सहकार्याने मार्गदर्शन करावे व त्यांना यापासून परावृत्त करावे, त्यांना स्वतः च्या आरोग्याचे रक्षण करण्याकरिता मार्गदर्शन करावे.
५. शिक्षक हे विद्यार्थ्यांसाठी आदर्श असतात. त्यामुळे शाळेतील शिक्षकांनी या मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे. शिक्षकांकडून या सूचनांचे उल्लंघन झाल्यास प्रतिव्यक्ती २०० रुपये असा दंड वसूल करण्यात येईल. असे वारंवार घडल्यास कमाल १२०० रु. पर्यंत दंड देय राहील.

६. विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याचे रक्षण करणे हे विद्यार्थ्यांच्या पालकांसोबत सामान्य नागरिकांची ही जबाबदारी आहे. अशा व्यक्तीकडून या सूचनांचे उल्लंघन झाल्यास प्रतिव्यक्ती २०० रुपये असा दंड वसूल करण्यात येईल. असे वारंवार घडल्यास कमाल १२०० रु. पर्यंत दंड देय राहील.

७. सदर प्रकरणी दंड वसूल करण्याचा अधिकार हा संबंधित शैक्षणिक संस्थेतील प्रमुख म्हणजेच मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांना राहील.

८. या मार्गदर्शक सूचनांच्या नियमित देखरेखीसाठी संबंधित शैक्षणिक संस्थेचे प्रमुख किंवा शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखांनी प्राधिकृत केलेले शिक्षक यांची असेल.

आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे, शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे, शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून सर्व शैक्षणिक संस्थामध्ये “थुंकणे विरोधी” मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करणेबाबत आवश्यक त्या सूचना संबंधित मुख्याध्यापकांना देण्यात याव्यात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०२१०८०५१८०७५७४०२१ असा आहे. सदर शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने ,

(संतोष गायकवाड)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव
- ४) मा.अध्यक्ष व मा.उपाध्यक्ष, विधान सभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा.सभापती व मा.उपसभापती, विधान परिषद, विधानभवन, मुंबई
- ६) मा. मंत्री, (शालेय शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- ७) मा.राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- ८) मा. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ९) मा.अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) प्रधान सचिव, महिला व बाल विकास विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १३) सर्व सह सचिव/उप सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

- १४) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५) शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्चा माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१६) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१७) संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे,
१८) राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई,
१९) सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक,
२०) शिक्षण अधिकारी/ गट शिक्षण अधिकारी / शिक्षण निरीक्षक सर्व जिल्हा परिषदा /
महानगरपालिका
२१) सर्व कार्यासने, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२२) निवड नस्ती, एस.डी. ४ कार्यासन.